

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D3/T.E.-99/1

Karar Sayısı : 99-21/193-109

Karar Tarihi : 29.04.1999

Toplantıya Katılan

İkinci Başkan : Prof. Dr.Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, Dr.Kemal EROL,
Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR.

Bildirimde Bulunan: Anadolu Gıda San. ve Tic. A.Ş. vekili Av. Teoman SEYİTHANOĞLU (Atatürk Bulv. 199/A-12 06680 Kavaklıdere ANKARA)

Taraflar: - Üstün Gıda San. ve Ticaret A.Ş.

Davutpaşa Cad. No:10 Topkapı İSTANBUL

- Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Davutpaşa Cad. No:10 Topkapı İSTANBUL

Dosya Konusu: Üstün Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında akdedilmiş olan distribütörlük sözleşmesine menfi tespit/muafiyet verilmesine ilişkin talep.

Raportörlerin Görüşü: Sözkonusu şirketlerin aynı gruba dahil bağlı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği, bağlı şirketler arası anlaşmaların teşebbüsün kendi iç işi olarak görülmesi gerektiği ve bu itibarla bildirilen anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı düşünülmektedir.

DEĞERLENDİRME

- (1) Üstün Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Üstün Gıda) ile Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Atlas Gıda) arasında akdedilen distribütörlük anlaşmasına menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi ile Kurum kayıtlarına intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması hakkında Kanun'un 4, 5 ve 8 inci maddeleri ile 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca, Raportörler Tarkan ERDOĞAN ve Pelin UYANIK tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 13.04.1999 tarih, D3/T.E.-99/1 sayılı Muafiyet Ön inceleme Raporu'nu içeren 20.04.1999 tarih, REK.0.007.00.00/18 sayılı Başkanlık Önergesi, 99-21 sayılı Kurul toplantısında ele alınmıştır.
- (2) Dosya mevcudu bilgilerden anlaşıldığı üzere, ilgili pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde çikolata ve şekerleme ürün pazarı olarak tespit edilmiştir.

- (3) Sözleşme tarafı şirketlerin ortaklık yapıları incelendiğinde, Üstün Gıda'da Ülker Grubu şirketi Yıldız Gıda ve Ambalaj Yat. San. ve Tic. A.Ş.'nin %39, Al-Tawfeek Company for Investment Funds'ın %32, Grup şirketi İstanbul Gıda Dış Tic. A.Ş.'nin %10, Ahsen Özokur'un %6, United European Bank'ın %5 payı bulunmaktadır. Şirketteki diğer hissedarlar ise %2'şer payla Orhan Özokur, Murat Ülker, F.Betül Ülker ve Ali Ülker'dir. Atlas Gıda'da ise, Yıldız Gıda'nın %15, Ülker Grubu şirketi Anadolu Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin %26, Al-Tawfeek Company for Investment Funds'ın %25, Murat Ülker'in %16, Ahsen Özokur'un %9, United European Bank'ın % 5, Orhan Özokur'un %2, F.Betül Ülker'in %1 ve Ali Ülker'in %1 payı bulunmaktadır.

Sözleşme taraflarının yönetim kurulları Ülker Grubu şirketlerinin yönetim kurullarında yer alan üyelere oluşmaktadır. Üstün Gıda'da Yönetim Kurulu Murat Ülker (Y.K. Başkanı), Orhan Özokur (Y.K. Başkan Vekili), Ali Ülker (Üye), Jamal AFİFİ (Üye) ve Necdet BUZBAŞ (Üye) den oluşmaktadır. Atlas Gıda Pazarlama'nın Yönetim Kurulu Orhan Özokur (Y.K. Başkanı), Murat Ülker (Y.K. Başkan Vekili), Ali Ülker (Üye), Yener Sonuşen (Üye) ve Jamal Afifi (Üye)'den oluşmaktadır.

- (5) 4054 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde "teşebbüslerin aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar"ın, Kanun kapsamına girdiği belirtilmiştir.
- (6) Kanun'un uygulanmasında Rekabet Hukuku anlamında "teşebbüs" kavramından ne anlaşıldığı önem taşımaktadır. Teşebbüs kavramı ve teşebbüsler arası anlaşmalar değerlendirilirken tarafların ekonomik bütünlük içinde olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Bir şirket diğer bir şirketin kontrolü altında ise bağlı işletme olarak nitelendirilmekte ve ekonomik bütünlük içinde oldukları kabul edilmektedir. Nitekim 4054 sayılı Kanun ekonomik bütünlük yaklaşımını kabul etmiştir. Kanun'un 3 üncü maddesinin gerekçesinde aynen "Teşebbüs tanımı yapılırken ekonomik bütünlük ilkesi benimsenmiştir. Yani, bir yavru şirket tek başına değil, bağlı olduğu diğer şirket veya şirketlerle birlikte değerlendirilecektir." denilmek suretiyle teşebbüs tanımında hukuki yapıdan çok, yürütülen ticari faaliyetler ve ekonomik olarak birbirlerine ya da ortak bir gerçek veya tüzel kişiye bağlı ekonomik unsurlarının birliğine önem verilmiştir.
- (7) Yukarıdaki açıklamalar ışığında sözkonusu şirketlerin ortaklık yapıları ve karar mekanizmaları incelendiğinde pay sahiplerinin ve yönetim kurulu üyelerinin hemen hemen aynı kişiler olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ekonomik bütünlük kavramı çerçevesinde ilgili şirketlerin aynı gruba dahil bağlı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

SONUÇ

- (8) Üstün Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. arasında akdedilen distribütörlük sözleşmesine menfi tespit/muafiyet verilmesi talebiyle yapılan başvurunun değerlendirilmesi sonucunda sözkonusu şirketlerin aynı gruba

(99-21/193-109)

dahil bağılı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiğine, bağılı şirketler arası anlaşmaların aynı ekonomik bütünlük çerçevesinde teşebbüsün kendi iç işi olması nedeniyle, bildirilen anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.